

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

**REGLEMENTĂRI PRIVIND
ACORDAREA DE CĂTRE
PARLAMENTELE NAȚIONALE
A UNOR DISTINCȚII,
PLACHETE, MEDALII, ÎN
UNELE STATE MEMBRE UE**

studiu documentar

martie 2023

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa: <http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză: Claudia Vlad

Consilier parlamentar - Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

AUSTRIA	4
BELGIA.....	5
CROAȚIA.....	6
ESTONIA	6
FINLANDA.....	6
FRANȚA	7
GERMANIA.....	7
GRECIA	9
IRLANDA	10
LETONIA	12
LUXEMBURG	13
OLANDA.....	14
POLONIA.....	14
PORTUGALIA	18
REPUBLICA CEHĂ	19
ROMÂNIA	20
SLOVACIA.....	21
SUEDIA.....	22
UNGARIA	23

Studiul a fost realizat pe baza răspunsurilor la solicitarea *ECPRD 5013 - Distincții/ Decorații/ Onouri acordate de Parlamente*, lansată de Parlamentul Sloveniei, Centrului European de Cercetare și Documentare Parlamentară (ECPRD)¹, la data de 3 martie 2022, iar răspunsurile statelor membre UE au fost următoarele:

AUSTRIA

În Austria, Fundația „Margaretha Lupac” preemiază persoana/persoanele care a/au adus contribuții semnificative la consolidarea parlamentarismului și a democrației (și ca sprijin pentru cercetarea istoriei și dezvoltării parlamentarismului din Austria). Fundația a fost înființată în anul 2001, după ce Margaretha Lupac și-a lăsat testamentar bunurile și proprietățile Parlamentului austriac².

Fundația „Margaretha Lupac” acordă „Premiul pentru democrație” și „Premiul pentru știință” (pentru susținerea cercetării și activităților consacrate istoriei și dezvoltării parlamentarismului în Austria). Premiile sunt acordate anual dar alternativ.

Procedura de nominalizare este deschisă, în primul caz. Sunt posibile atât nominalizările proprii ale parlamentului, cât și nominalizările de către terți a persoanelor și/sau instituțiilor. Nominalizările pentru premiul pentru realizările remarcabile în domeniul cercetării (premiul pentru Știință) pot fi făcute numai de către terți - care pot fi orice persoane, cu excepția beneficiarului propus și a membrilor apropiați ai familiei acestuia.

Consiliul de administrație al Fundației Lupac este format din președinții Consiliului Național, președintele Consiliului Federal și câte un deputat din fiecare grup parlamentar. Consiliul desemnează un juriu format din cadre universitare de rang înalt, înalți funcționari publici sau miniștri și jurnaliști de rang înalt. Juriul poate propune un candidat pentru fiecare premiu, Consiliului de administrație care va decide în cele din urmă.

Premiile Lupac sunt însoțite și de recompense bănești (au loc în cadrul unor ceremonii anuale³).

¹ Centrul European de Cercetare și Documentare Parlamentară (ECPRD) este un organism de cooperare interparlamentară și de promovare a schimbului de informații, idei și experiență între parlamentele naționale ale statelor din Europa (îndeosebi), aflat sub egida Parlamentului European și a Consiliului Europei. Camera Deputaților face parte din această structură europeană.

² <https://www.parlament.gv.at/ENGL/WWER/MLST/>.

³ [Verleihung des Wissenschaftspreises 2019 der Margaretha Lupac-Stiftung | Parlament Österreich](#)

BELGIA

Decorațiile parlamentare acordate de Senatul belgian au la bază :

- [Legea din 1 mai 2006 privind acordarea distincțiilor onorifice în Ordinul Național](#);
- [Decretul Regal din 13 octombrie 2006 privind reglementările și procedurile de acordare a distincțiilor onorifice în Ordinul Național](#);
- [Regulamentul Ministerului de Interne privind acordarea distincțiilor onorifice în Ordinul Național pentru Deputați](#).

O listă a candidaților este elaborată de către Serviciul de Protocol al Senatului Belgian și transmisă Ministerului Afacerilor Interne. Aceste decorații sunt acordate membrilor Senatului, pe baza numărului de ani însumați în mandate.

Decizia privind acordarea decorațiilor este luată de către Ministerul Afacerilor Externe. Decorațiile se acordă la sfârșitul fiecărei legislaturi.

Decorațiile din Ordinele naționale belgiene nu dau dreptul titularului la niciun privilegiu sau avantaj (financiar).

Există câteva excepții pentru categoriile de cadre militare⁴.

În conformitate cu articolul 12 din *Decretul regal din 13 octombrie 2006 de stabilire a regulilor și procedurii de acordare a distincțiilor onorifice în Ordinele naționale*, Ministerul Afacerilor Externe întocmește certificate de atestare a acordării acestora către beneficiar. Certificatul este transmis serviciului public relevant, care îl transferă beneficiarului.

În conformitate cu articolul 9 din *Legea din 1 mai 2006 privind acordarea distincțiilor onorifice în Ordinele naționale*, refuzul unei distincții onorifice este irevocabil. Aceasta înseamnă că persoana în cauză nu mai poate fi nominalizată pentru numire sau promovare în aceste Ordine.

Exercitarea unei activități profesionale fără împrejurări speciale și periculoase nu poate fi compatibilă cu acordarea unei distincții postume.

În conformitate cu articolul 10 din *Legea din 1 mai 2006*, o decorație civilă sau militară poate fi acordată postum (din motive de război sau dacă persoana în cauză a decedat fie în îndeplinirea unor sarcini periculoase în serviciul țării, fie acordând ajutor – vital – unui alt semen, probând astfel curaj și sacrificiu de sine).

Premiul este o decorație (medalie) acordată în cadrul unei ceremonii speciale de decorare.

⁴ René Cornet: „De Belgische Nationale Orden”

CROAȚIA

Ordinul Parlamentului Republicii Croația (*Poslovnik Hrvatskoga sabora*) oferă posibilitatea forului legislativ croat emite/ semnează, o cartă, o plachetă, o diplomă sau o scrisoare de recunoaștere unui cetățean sau unei organizații naționale sau străine. Propunerea este făcută de Președintele camerei.

În acest moment, nu există nicio distincție sau recunoaștere acordată de către Parlamentul Republicii Croația (în sensul decorațiilor).

ESTONIA

Parlamentul Estoniei (Riigikogu) nu acordă distincții/ decorări/ onoruri.

Președintele Parlamentului Estoniei poate emite/ semna o scrisoare de apreciere, dacă este necesar.

În plus, Parlamentul Estoniei (Riigikogu) aparține organizației de cooperare a parlamentelor celor trei state baltice (Adunarea Baltică), care onorează după cum urmează:

- Medalia Adunării Baltice pentru susținerea unității și cooperării statelor baltice⁵
- Premiile Adunării Baltice pentru realizări notabile în literatură, arte și știință⁶
- Premiul pentru inovare baltică⁷.

FINLANDA

Singura decorație parlamentară este medalia parlamentară (din 1982). Medalia parlamentară este acordată fiecărui membru al personalului pentru împlinirea unui termen de 15 ani de serviciu (în Parlament). Medaliile se decernează anual, iar ceremonia este prezidată de Președinte și de Secretarul General.

În plus, Parlamentul își prezintă anual propunerea privind decorarea deputaților în Parlament și membrii ai personalului cu „Ordinul finlandez Trandafirul Alb” și „Ordinul Leul din Finlanda”. Însă, decizia oficială este luată de Președintele Republicii.

⁵ <http://baltasam.org/en/ba-medal>,

⁶ <http://baltasam.org/en/prizes/baltic-assembly-prize>,

⁷ <http://baltasam.org/en/prizes/baltic-innovation-prize>

FRANȚA

Nu există o „medalie a Adunării Naționale”. Președintele sau orice parlamentar poate prezenta vizitatorilor o medalie (deseori gravată cu numele lor), dar aceste medalii nu sunt decorații, ci cadouri oferite într-un context ceremonial.

Există două ordine naționale (*Ordinul național al legiunii de onoare; Ordinul național al meritului*).

Președintele Adunării Naționale poate propune Cancelariei care gestionează aceste două ordine naționale, numele unor persoane merituose (foști parlamentari, funcționari parlamentari etc.).

În mod normal, medaliile sunt acordate de două ori pe an (pe 14 iulie – ziua națională, sărbătorile legale și pe 1 ianuarie). Acestea sunt stabilite printr-un decret al Președintelui Republicii, după consultarea Cancelariei.

Medalia este înmănată de un deținător anterior al Ordonului într-o ceremonie dedicată⁸.

GERMANIA

Bundestagul german acordă următoarele premii:

A. „Premiul pentru cercetare al Bundestagului german” ([*Wissenschaftspreis des Deutschen Bundestages*](#)) - la fiecare doi ani, pentru lucrări academice remarcabile care încurajează publicul să se implice în probleme legate de parlamentarism și care contribuie la o mai bună înțelegere a activității Parlamentului;

B. „Premiul Bundestagului german pentru media” ([*Medienpreis des Deutschen Bundestages*](#)) - anual, pentru rezultate remarcabile în jurnalism (pentru ziarele cotidiene sau săptămânale, regionale sau supraregionale, mass-media, presa scrisă, mass-media online sau radio și televiziune) în sensul unei contribuții la o mai bună înțelegere a activității Parlamentului și încurajării publicului în a se implica în probleme legate de parlamentarism;

C. „Premiul parlamentar franco-german” ([*Deutsch-Französischer Parlamentspreis*](#)) aproximativ la fiecare doi ani, acordat împreună cu Adunarea Națională Franceză, pentru lucrări academice care promovează mai bine înțelegerea reciprocă între cele două țări.

⁸ <https://www.legiond'honneur.fr/fr/actualites/547-personnes-dans-la-nouvelle-promotion-civile-de-lordre-de-la-legion/1892/1>

Nu se acordă alte onoruri sau premii de către Bundestag.

Reguli și reglementări aplicabile premiilor:

Pentru fiecare dintre cele trei premii există linii directoare emise de președintele Bundestag-ului german. Aceste linii directoare conțin regulile pentru procedura de atribuire.

A. Din 1989, Premiul pentru Cercetare al Bundestagului german a recunoscut lucrări remarcabile academice recente care stimulează studiul problemelor parlamentare și contribuie la o înțelegere mai profundă a practicii parlamentare. Un grup de experți din domeniile dreptului, științelor politice și istoriei decide acordarea premiului.

Premiul are o valoare de 10.000 de euro și este acordat la doi ani de către Președintele Bundestagului german.

B. Din 1993, Premiul Bundestag-ului german pentru media a fost acordat pentru realizările jurnalistice remarcabile care încurajează cetățenii să se ocupe de problemele parlamentare și care pot să contribuie la o înțelegere mai profundă a procedurilor, metodelor de lucru și subiectelor parlamentare.

Un juriu independent format din șapte jurnaliști decide asupra premiului.

Premiul Bundestag-ului german pentru media are o valoare de 5.000 de euro și se acordă o dată pe an de către președintele acestui for.

C. Premiul parlamentar franco-german a fost acordat în comun de Bundestag-ul german și Adunarea Națională Franceză, din 2004, cel mai recent în 2016.

Premiul este acordat unui autor francez și unui autor german pentru activitatea academică care contribuie la o mai bună cunoaștere reciprocă a celor două țări.

Juriul este format din cei doi președinți ai Parlamentului, doi deputați germani și doi deputați francezi, precum și doi academicieni germani și doi academicieni francezi. Cetățenii germani și francezi pot aplica pentru acest premiu, care are o valoare de 10.000 de euro.

În ceea ce privește finanțarea premiilor, Premiului pentru Cercetare și Premiul pentru media, premiile în sine și costurile privind procedura de atribuire este finanțată din bugetul Bundestagului german.

În cazul Premiului parlamentar franco-german, premiul în sine și costurile privind procedura de atribuire sunt finanțate în mod egal de Assemblée nationale și de Bundestag.

Beneficiarii premiului sunt:

- a. Premiul pentru cercetare al Bundestagului german este acordat cercetătorilor care lucrează în principal în domenii ale dreptului, științelor politice, științelor sociale și istoriei;
- b. Premiul Bundestag-ului german pentru media este acordat jurnaliștilor;
- c. Premiul parlamentar franco-german se adresează savanților, comentatorilor politici și scriitorilor de specialitate, care lucrează în principal în domeniile dreptului, artelor, social și politic, știință.

Referitor la frecvența premiilor:

- a. Până în prezent, Premiul pentru cercetare al Bundestagului german a fost [acordat de 18 ori.](#)
- b. Până în prezent, Premiul Bundestag-ului German pentru media a fost [acordat de 22 de ori.](#)
- c. Premiul parlamentar franco-german a fost [acordat de opt ori.](#)

Prezentarea premiilor:

- A. Premiul pentru cercetare al Bundestag-ului german este prezentat de președintele Bundestag-ului în cadrul unei ceremonii speciale în clădirea Reichstag, la care sunt invitați membrii Bundestagului și reprezentanți ai lumii academice.
- B. Premiul Bundestagului german pentru media este prezentat în cadrul unei ceremonii, la care este prezentă și presa, organizată în fiecare an de către președintele Bundestagului german.
- C. Premiul parlamentar franco-german este acordat în cadrul ședinței președinților și vicepreședinților Bundestag-ului german și ai Adunării naționale franceze, care a avut loc alternative, la Paris și Berlin. Este prezentat, în comun, de președinții celor două Parlamente.

GRECIA

Parlamentul Elen acordă Medalia de Aur și Medalia de Argint, concepute special pentru Parlamentul Elen de către Banca Greciei.

Nu există prevederi sau acorduri specifice pentru acordarea medaliilor. Președintele Parlamentului Elen decide cine va fi premiat.

Parlamentul elen acordă medalii înalților oficiali precum președinții de republici, prim-miniștrii, președinții parlamentelor și șefilor organizațiilor internaționale.

În plus, medalii și premii sunt acordate și festivalurilor culturale, precum și asociațiilor și personalităților care au obținut o mare realizare națională sau socială (de exemplu, sportivi care au câștigat medalii la Jocurile Olimpice și Paralimpice).

Președintele Parlamentului Elen decide și prezintă premiul în numele Parlamentului Elen. Premiul sub formă de medalie sau diplomă se acordă fie în incinta Parlamentului Elen (medalia înalților funcționari), fie la locul unde are loc ceremonia (de exemplu, festivaluri).

Premiul nu se acordă anual și nici nu există un număr fix de astfel de decorații acordate anual.

IRLANDA

Premiile naționale pentru curaj sunt decorații relevante.

Deși nu sunt acordate de parlament în sine, președinții celor două camere parlamentare fac parte din organul de atribuire.

Premiile naționale pentru curaj sunt onoruri anuale acordate de Comhairle na Míre Gaile – Consiliul pentru fapte de vitejie – care a fost fondat în 1947 pentru a permite recunoașterea din partea statului a actelor excepționale de curaj. Premiile și Consiliul sunt prevăzute în [Deeds of Bravery Act 1947](#).

Consiliul este prezidat de Președintele Camerei Inferioare a parlamentului irlandez și Președintele Camerei superioare a parlamentului irlandez, Lord-primarii din Dublin și Cork, Comisarul Garda, Președintele Asociației Consiliilor Locale și Județene și Președintele Crucii Roșii Irlandeze.

- oricine poate face o nominalizare;
- nu există nicio regulă cu privire la cine poate fi nominalizat la eveniment (fapta de curaj), acesta trebuie să fi avut loc în Irlanda sau pe o navă înmatriculată în Irlanda după 4 iulie 1945.
- realizările sunt pentru acte de curaj. Conform Legii, o „faptă de curaj” înseamnă un efort de a salva viața umană „care implică riscuri personale”. Fapta trebuie să fi avut loc, după 4 iulie 1945, în Irlanda, sau pe o navă înmatriculată în Irlanda.

„[Consiliul pentru fapte de vitejie \(Comhairle na Míre Gaile\)](#) a fost înființat în temeiul *Deeds of Bravery Act 1947*. Acest consiliu este organismul care ia în considerare nominalizările și acordă premii membrilor publicului despre care se consideră că au efectuat acte de curaj, așa cum sunt definite în lege.

Conform Legii, o „faptă de curaj” înseamnă un efort de a salva viața umană „care implică riscuri personale”. Fapta trebuie să fi avut loc după 4 iulie 1945, în Irlanda sau pe o navă înmatriculată în Irlanda.

Nominalizările, folosind formularul de nominalizare, trebuie trimise la până la 30 aprilie pentru a fi luate în considerare în cadrul Premiilor pentru anul respectiv. În cazul în care o nominalizare este primită după această dată, ea poate fi adăugată la depunerile pentru runda următoare.

Toate nominalizările primite de către Secretariatul Premiilor pentru fapte de vitejie, vor fi recunoscute și apoi eligibilitatea lor în temeiul Legii va fi luată în considerare.

Dacă nominalizarea îndeplinește criteriile prevăzute de lege, se pot solicita documente justificative de la organisme precum [An Garda Síochána](#) sau Garda de Coastă irlandeză. Nici Consiliul, nici Secretariatul Consiliului nu iau legătura direct cu martorii.

Această documentație, împreună cu alte informații relevante, este redactată pentru examinare de către Consiliul pentru fapte de vitejie, în cadrul întâlnirii anuale, care are loc în mod tradițional vara. Ocazional, o cerere poate fi luată în considerare fără documente justificative.

Premiile naționale pentru fapte de vitejie, onorează actele inspiratoare de curaj, în care o persoană și-a pus viața în pericol încercând să salveze pe altcineva. Este singurul program de premii civile de acest gen din Irlanda, iar Biroul Ceann Comhairle, Camerele Oireachtas și Departamentul de Justiție sunt onorate să faciliteze și să sprijine aceste premii.”

Premiile sunt decernate în cadrul unei ceremonii anuale.

Premiile se încadrează în diferite categorii:

- Scrisoare de laudă
- Certificat de curaj
- Memorialul Certificat de vitejie (dacă persoana a decedat)
- Medalie și certificat de bronz
- Medalie și certificat memorial de bronz (dacă a persoana a decedat)
- Medalie de argint și certificat
- Medalie și certificat Memorial de argint (dacă a persoana a decedat)
- Medalie de aur și certificat
- Medalie și certificat Memorial de aur (dacă a persoana a decedat)

În conformitate cu secțiunea 5 din *Deeds of Bravery Act 1947*:

„Ministrul justiției, cu acordul ministrului finanțelor, poate acorda, cu titlu de despăgubire, o sumă pe care o consideră potrivită unei persoane care a făcut o faptă de vitejie, în împrejurările în care Consiliul poate acorda o hotărâre conform subsecțiunii (2) din [secțiunea 3](#) din prezenta lege sau oricăreia dintre persoanele aflate în întreținerea acestei persoane.”

Premiile sunt acordate în fiecare an, deși a existat un decalaj între 2019 și 2021, în 2020 nefiind acordat niciun premiu, cel mai probabil din cauza măsurilor de sănătate publică aferente pandemiei de Covid-19.

Numărul total de premii acordate este prezentat în tabelul de mai jos⁹:

Table of medals and certificates awarded since 1947	
Gold Medals & Certificates	12
Silver Medals & Certificates	111
Bronze Medals & Certificates	349
Certificates	1585
Letters of Commendation	91

LETONIA

Conform Regulamentului privind acordarea premiilor, în Parlamentul Letoniei se acordă o Scrisoare de recunoaștere din partea Prezidiului Saeima și o Scrisoare de recunoștință (din partea Prezidiului Saeima).

Scrisoarea de recunoaștere a Prezidiului Saeima poate fi acordată tuturor cetățenilor (cu excepția angajaților):

- care lucrează remarcabil la consolidarea dezvoltării naționale;
- care au adus contribuții semnificative și au realizări semnificative (inclusiv la nivel internațional) pentru Letonia, în domenii importante, - în economie, cultură, artele, știință, spor, protecția mediului, apărarea națională, guvernarea statului și alte domenii.

Prezidiul Saeima poate acorda o Scrisoare de recunoștință angajaților:

- care au lucrat în Parlamentul Letoniei, cel puțin 10 ani;
- pentru un efort depus pe termen lung, performanță și bună-credință în asigurarea și îmbunătățirea activității parlamentului;
- apreciind și mulțumindu-le angajaților pentru contribuția lor la îmbunătățirea activității parlamentului (inclusiv implementarea și dezvoltarea proiectelor majore) și execuția cu bună-credință;

⁹ <https://www.bravery.ie/bravery-medal/>

- pentru o aniversare semnificativă a vieții - apreciind îndeplinirea cu bună-credință a sarcinilor lor.

O propunere poate fi înaintată Prezidiului Saeima, de către membrii Saeima, președinții comisiilor, secretarul general al administrației Saeima și șefii unităților structurale subordonate Prezidiului Saeima.

Decizia finală cu privire la atribuirea premiilor este luată de Prezidiul Saeima.

Premiile Prezidiului Saeima sunt atribuite în condiții ceremoniale.

Regulamentul Saeima nu specifică dacă premiile se acordă în fiecare an.

LUXEMBURG

Camera Deputaților din Marele Ducat al Luxemburgului nu acordă nicio decorație persoanelor și/sau organizațiilor pentru diferite realizări remarcabile care au făcut diferența în societate.

Doar Guvernul, Șeful statului sau miniștrii pot acorda unele decorații¹⁰.

În Luxemburg, distincțiile onorifice sunt o parte integrantă a tradițiilor culturale ale națiunii.

Sunt recompensați cetățenii prin recunoașterea meritelor personale sau profesionale, pentru apărarea unei cauze în serviciul comunității sau pentru excelență în anumite domenii.

În Marele Ducat al Luxemburgului există mai multe ordine, medalii, cruci și însemne.

Printre această varietate de distincții onorifice, trebuie remarcate următoarele patru ordine majore din Luxemburg:

- Ordinul Leul de Aur al Casei Nassau;
- Ordinul de Meritul Civil și Militar al lui Adolphe de Nassau;
- Ordinul Coroana Stejarului;
- Ordinul de Merit al Marelui Ducat al Luxemburgului.

Marele Duce este și Marele Maestru al acestor patru Ordine, cel mai înalt titlu în ierarhia unui ordin cavaleresc, unui ordin civil sau militar.

Mareșalul Curții este și cancelar al ordinelor (și anume șeful cancelariei Ordinului Leul de Aur al Casei Nassau și al Ordinului Meritul Civil și Militar al lui Adolphe de Nassau).

¹⁰ [https://sip.gouvernement.lu/dam-assets/publications/brochure-livre/minist-
etat/sip/brochure/Distinctions_honorifique/Distinctions_honorifiques-FR.pdf](https://sip.gouvernement.lu/dam-assets/publications/brochure-livre/minist-etat/sip/brochure/Distinctions_honorifique/Distinctions_honorifiques-FR.pdf)

Ministrul de stat, șeful Guvernului, este cancelar al Ordinului Coroana Stejarului și al Ordinului de Merit al Marelui Ducat al Luxemburgului.

OLANDA

Nu există onoruri sau distincții speciale acordate de Camera Reprezentanților a Parlamentului Olandei.

POLONIA

Seimul Poloniei nu acordă nicio distincție, onoruri sau decorații de aur.

Potrivit art. 138 din [Constituția Republicii Polone](#), Președintele Republicii conferă ordine și decorații.

Senatul Republicii nu are o practică regulată de acordare a plachetelor/decorațiilor.

Ca urmare, nu există norme care să reglementeze această materie.

În acest caz, problema este reglementată de *Legea din 16 octombrie 1992 privind ordinele și decorațiile* (Jurnalul de Legi din 2020, articolul 138, cu modificările ulterioare).

Senatul Republicii Polone sau Cancelaria Senatului organizează sau au organizat concursuri în care au fost acordate titluri și premii în bani sau în natură.

Au fost pregătite ocazional medalii, care au fost și sunt oferite ca suveniruri.

Mai jos este o listă a concursurilor organizate de Senat (Cancelaria Senatului) și a medaliilor comemorative (suveniruri) prezentate cu diverse ocazii.

1. Concurs pentru Premiul și Titlul Gărzii Patrimoniului Republicii

Premiul Gărzii Patrimoniului Republicii a fost înființat în 2013 de către Președintele Senatului polonez.

Ideea competiției a fost aceea de a onora persoanele care îngrijesc locurile și obiectele istorice legate de viața și opera polonezilor de seamă, monumente legate de statalitatea poloneză și activitățile patriotice. De asemenea, a urmărit să evidențieze simțul grijii pentru moștenirea culturală poloneză, promovând valoarea angajamentului pentru protecție, restaurare și promovare.

Premiul a fost acordat la două categorii: național (doi câștigători - o instituție individuală și neguvernamentală) și în străinătate (un câștigător: o persoană fizică sau instituție neguvernamentală). Premiul din străinătate se referea la rolul specific al Senatului - la 4 iunie 1989, Camera Superioară reînaltată și-a asumat din nou patronajul polonezilor care locuiesc în afara Poloniei.

Compețiția este organizată anual de către Senat în colaborare cu Ministerul Culturii și Patrimoniului Național. Câștigătorii au primit Titlul de Garda de Patrimoniu a Republicii, un premiu în bani, diplomă, medalie și placă comemorativă.

2. Concursul pentru Jurnaliști -Premiul Președintelui Senatului

Concursul se desfășoară din anul 2003. Tema competiției a fost întotdeauna referențiată la activitatea Senatului.

În 2021, competiția a avut loc pentru a optsprezecea oară și s-a intitulat **„Deși știința nu are patrie, omul de știință are una”**. Scopul celei de-a 18-a ediții a competiției a fost de a arăta cum activează oamenii de știință polonezi din străinătate, care este contribuția lor la dezvoltarea științei mondiale și care sunt relațiile lor cu Polonia. Senatul și-a dorit să inspire jurnaliștii să „caute” oameni de știință de origine poloneză, polonezi care trăiesc în străinătate și să aducă mai aproape de polonezii de acasă descoperirile și succesele lor, precum și să găsească oameni de știință remarcabili uitați și să restabilească memoria descoperirilor și invențiilor lor.

Compețiția a fost deschisă jurnaliștilor activi la ziare, reviste, posturi de radio, posturi de televiziune, portaluri de internet și colaboratori polonezi și polono-americiani. Condiția de participare la concurs a fost: publicarea unui material jurnalistic sau difuzarea unui program, film, reportaj, denumită în continuare „lucrarea de concurs”, pentru prima dată în perioada 1 ianuarie 2021 – 28 noiembrie 2021 și trimiterea acesteia până la data de 5 decembrie 2021.

Juriul a acordat trei premii în bani și patru mențiuni de onoare.

3. Comemorarea a douăzeci de ani de parteneriat democratic cu SUA

În 2010/2011, ambele camere ale Parlamentului polonez - Senatul și Seimul - au sărbătorit cea de-a douăzecea aniversare de la începerea programului de asistență „Gift of Democracy” al Congresului SUA, pentru renașterea Parlamentului polonez.

Cu acest prilej, la inițiativa celor două camere, polonezii și americanii implicați în mod deosebit în problematica asistenței Congresului SUA au primit medalii comemorative bătute special pentru această ocazie.

4. Titlul de „Ambasador al limbii poloneze în străinătate”

În 2008, Prezidiul Consiliului Limbii Polone, care este un organism consultativ în chestiunile de utilizare a limbii poloneze, a stabilit titlul de „Ambasador al limbii poloneze”.

Acest titlu prestigios a fost acordat anual pentru cinci categorii: Ambasador al limbii poloneze în discurs, Ambasador al limbii poloneze în Scriptură, Ambasador al limbii poloneze în străinătate, Tânăr ambasador al limbii poloneze, Ambasador al limbii poloneze și Ambasador al limbii poloneze în străinătate care este admisă de Președintele Senatului. Această practică se referă la patronajul Senatului asupra polonezilor care locuiesc în afara Poloniei.

5. Cu ocazia anumitor aniversări, se acordă pentru activități profesionale și sociale o medalie comemorativă „*Binele Republicii este Legea supremă*” (*Salus rei publicae suprema lex*).

Medalie în versiunea din 1993 (stânga) și versiunea ulterioară (dreapta)

Această medalie a fost pregătită cu ocazia aniversării a 500 de ani de parlamentarism polonez iar setul include și o a doua medalie comemorativă în variantă ovală fără text.

Cu ocazia împlinirii a 10 ani de la restaurarea Senatului, a fost pregătită o medalie comemorativă „Senat Renăscut 1989-1999”.

Cu ocazia aniversării a 25 de ani, a fost pregătită o medalie comemorativă „25 de ani - Senatul Republicii Polone”, dedicată angajaților Cancelariei Senatului cu o vechime de 25 ani sau mai mare.

PORTUGALIA

Parlamentul portughez acordă următoarele premii:

- **Premiul pentru Drepturile Omului** - înființat de Adunarea Republicii în 1998, la aniversarea a 50 de ani de la Declarația Universală a Drepturilor Omului. A fost aprobat prin *Hotărârea nr. 69/98, din 1 decembrie 1998, modificată prin Rezoluția nr. 48/2002, din 4 iulie 2002*, care a determinat și instituirea Zilei Naționale a Drepturilor Omului, la 10 decembrie. Regulamentul de atribuire a fost aprobat de către Comisia Constituțională, Afaceri, Drepturi, Libertăți și Garanții. În cadrul acestei comisii este format un juriu pentru a examina cererile și a pregăti propunerile respective.

Premiul pentru Drepturile Omului își propune să recunoască și să distingă meritul înalt al activității sau lucrărilor cetățenilor portughezi și străini sau al organizațiilor neguvernamentale care contribuie la promovarea și respectarea drepturilor omului sau la denunțarea încălcării acestora, în Portugalia sau în străinătate. **Premiul pentru Drepturile Omului este acordat în fiecare an de către Președintele Parlamentului**, după audierea Conferinței Liderilor Parlamentari, la propunerea Comisiei pentru afaceri constituționale, drepturi, libertăți și garanții. Acest premiu valorează 25.000 de euro și este acordat anual în cadrul unei ceremonii care are loc în cadrul Adunării Republicii, în timpul sărbătoririi Zilei Naționale a Drepturilor Omului. Președintele Adunării Republicii poate acorda, de asemenea, o medalie de aur, care comemorează cea de-a 50-a aniversare a Declarației Universale a Drepturilor Omului uneia sau mai multor persoane portugheze sau străine care s-au remarcat în apărarea sau promovarea

drepturilor omului sau în prevenirea sau denunțarea încălcărilor, oriunde pot avea loc. Acordarea acestei medalii urmează aceeași procedură descrisă mai sus¹¹.

- **Premiul pentru studii parlamentare Barbosa de Melo** - înființat și reglementat în 2017 prin Ordin al președintelui Adunării Republicii și numit după un fost președinte al Parlamentului portughez. Acest premiu este destinat să recompenseze o lucrare de cercetare nepublicată, scrisă în portugheză de către cetățeni portughezi sau străini, în domeniile dreptului constituțional, istoriei contemporane și științelor politice. Se acordă o dată la doi ani de către Președintele Parlamentului, la propunerea juriului, care este prezidat de Președintele Comisiei pentru afaceri constituționale, drepturi, libertăți și garanții și include doi membri ai acestei comisii și doi membri ai Comisiei pentru educație și știință. Premiul Barbosa de Melo include o diplomă și un premiu de 20.000 de euro, precum și posibilitatea publicării lucrării de către serviciile Parlamentului¹².

- **Premiul Comitetului Național de Apărare** – înființat în 2013 de Comisia Națională de Apărare, acest premiu își propune să recompenseze cei mai buni studenți ai instituțiilor de învățământ superior al Forțelor Armate (Academiile Marinei, Militare și Aeriene) cu scopul de a aduce Parlamentul mai aproape de viața a instituțiilor respective și în consecință a Forțelor Armate. Premiul Comitetului Național de Apărare se acordă anual de către Președintele Comitetului Național de Apărare, la recomandarea respectivelor instituții, la ceremonia de deschidere a fiecărui an universitar. Premiul constă într-o piesă decorativă produsă de serviciile Parlamentului și o diplomă¹³.

- Deși nu este acordat de Parlamentul portughez, *Premiul Nord-Sud al Consiliului Europei* este, conform regulamentelor sale, acordat întotdeauna la Lisabona, în cadrul unei ceremonii, care are loc în fiecare an la Parlamentul portughez. Este predat de Președintele Republicii.¹⁴

REPUBLICA CEHĂ

Președintele Camerei Deputaților are posibilitatea de a decerna o medalie comemorativă personalităților excepționale. Acordarea acestor medalii nu reprezintă o practică regulată.

În plus, Președintele Camerei acordă un premiu dedicat studenților. Camera Deputaților acordă *Premiul František Ladislav Rieger*, pentru cele mai bune lucrări de licență și de

¹¹ <https://www.parlamento.pt/Cidadania/Paginas/Premio-Direitos-Humanos.aspx>.

¹² <https://www.parlamento.pt/Cidadania/Paginas/Premio-Antonio-Barbosa-de-Melo-de-Estudos-Parlamentares.aspx>

¹³ <https://www.parlamento.pt/sites/com/XIVLeg/3CDN/Paginas/premio.aspx>

¹⁴ <https://www.coe.int/en/web/north-south-centre/north-south-prize>

master în domeniile științelor sociale, istoriei și dreptului care, prin profunzimea concepției aduc contribuții importante la cercetarea parlamentarismului ceh/ activității parlamentare. Președintele Camerei Deputaților este cel care va premia autorii celor mai bune lucrări calificate cu *Premiul František Ladislav Rieger*.

Sunt premiați autorii celor mai bune lucrări de licență sau de master ale școlilor publice și private.

Premiul va fi acordat de către Președintele Camerei Deputaților la propunerea expertului Comisiei în domeniu constituite în Camera Deputaților. Selecția se va desfășura în două runde.

Premiul are și o recompensă financiară:

Locul 1 10.000 CZK (404,531 EUR)

Locul 27.000 CZK (283,172 EUR)

Locul 35.000 CZK (202,265 EUR)

ROMÂNIA

Camera Deputaților a Parlamentului României nu are o practică obișnuită de acordare a decorațiilor/plachetelor/recunoașterilor.

Acest aspect este reglementat de [Legea nr. 29 din 31 martie 2000 privind sistemul național de decorare a României, cu modificările ulterioare.](#)

Președintele României acordă decorații, prin decret, pe baza propunerilor individuale de decorare.

Președinții ambelor Camere ale Parlamentului (Senat și Camera Deputaților) pot face propuneri de decorare Președintelui României, prim-ministrului și parlamentarilor.

Propunerile nominale de conferire a decorațiilor sunt avizate de către Cancelaria Ordinilor, din cadrul Președinției României. Președintele poate delega sarcina primului-ministru, miniștrilor sau altor șefi ai instituțiilor centrale (civile sau militare); prin urmare, legea nu interzice în mod expres predarea decorațiilor și de către președinții celor două Camere ale Parlamentului (sub rezerva împuternicirii de către Președintele României).

Totuși, în 2018 (și conform [Legii 91/2018 privind Centenarul Războiului pentru Întregirea Neamului și Centenarul Marii Uniri](#)), Birourile Permanente ale Camerei Deputaților și Senatului - în urma unei hotărâri a Parlamentului - au aprobat, prin memorandum, două modele pentru două distincții speciale parlamentare: România Centenară și 100 de ani de recunoștință / România Centenară / 100 de ani de Recunoștință. Medalia Parlamentară Centenar România / România Centenară a fost acordată Parlamentelor sau altor instituții ale statelor care au susținut eforturile de realizare a statului național unitar român modern și Parlamentelor sau altor instituții ale statelor partenere care au susținut și susțin eforturile de integrare euroatlantică. Distincția Parlamentară 100 de ani de recunoștință / 100 de ani de recunoștință urma să fie acordată Parlamentelor sau altor instituții militare sau civile ale Statelor care au sprijinit România în Războiul pentru Unificarea Națiunii (1916-1918).

Documentul aprobat prevedea că ceremonia de decernare a Medaliei Parlamentare Centenar România va fi suportată din bugetul Camerelor (descrierea medaliei și distincția, procedurile de depunere a propunerilor, criteriile de acordare, precum și cazurile de retragere a acestora, au făcut obiectul unei hotărâri de Guvern).

Se pot acorda diplome, plăcuțe, certificate de apreciere (chiar și la nivelul comisiilor parlamentare) dar acestea nu intră în regimul de reglementare al decorațiilor și au doar o valoare simbolică.

Câteva recunoașteri acordate ocazional:

- la data de 1 septembrie 2021, în ședința de ceremonie a Parlamentului, domnul Igor Grosu, președintele Parlamentului Moldovei, a fost distins cu o medalie specială de către Președintele Camerei Deputaților;
- la sesiunea Ceremonială din 2 februarie 2022, când s-a sărbătorit cea de-a 15-a aniversare a aderării la Uniunea Europeană, au fost eliberate și acordate insigne speciale aniversare membrilor Parlamentului și altor personalități publice invitate la ceremonie.

SLOVACIA

În Consiliul Național al Republicii Slovace există un singur premiu/premiu parlamentar promulgat – premiul de stat al lui Jozef Miloslav Hurban (din 2017).

Premiile de stat au fost stabilite prin [Legea nr. 261/2017 Col. privind premiile de stat ale lui Jozef Miloslav Hurban și ale lui Alexander Dubček în octombrie 2017](#). (Premiul lui J. M. Hurban este acordat de președintele Consiliului Național al Republicii Slovace, Premiul lui A. Dubček de către prim-ministru.)

Președintele Consiliului Național al Republicii Slovace poate **acorda Premiul de stat Jozef Miloslav Hurban** persoanei sau mai multor persoane pentru merite extraordinare în domeniul legislației, dreptului, dezvoltării democrației și constituționalității în Republica Slovacia, sau în domeniul activităților cu caracter umanitar.

Persoana fizică sau juridică poate trimite propuneri, cui ar trebui să i se acorde acest premiu, către Comisia pentru afaceri constituționale și juridice a Consiliului Național al Republicii Slovace. Acest comitet va propune apoi persoane sau grupuri de persoane Președintelui Consiliului Național al Republicii Slovace.

Decizie finală cu privire la atribuirea premiului, cum și cine îl acordă, aparține Președintelui Consiliului Național al Republicii Slovace. El/ea poate acorda acest premiu și unei persoane care nu a fost propusă.

Premiul este acordat, în cadrul unei ceremonii, personalităților din viața socială și culturală (inclusiv Președintele și membrii Consiliului Național al Republicii Slovace) desfășurate în locuri cu încărcătură simbolică sau la Castelul Bratislava (Academia de Gală). Persoana sau persoanele premiate va/vor primi Carta (premiului) o plachetă comemorativă sub formă de medalie și o recompensa financiară – de 25 de ori salariul nominal mediu lunar al unui angajat slovac. Persoana premiată primește calitatea de: **deținător al premiului de stat Jozef Miloslav Hurban**.

Legea privind premiul de stat prevede că premiul va fi acordat la data de 1 septembrie a fiecărui an. Președintele poate decide dacă va fi o altă zi.

În plus, Consiliul Național al Republicii Slovace organizează câteva premii mai mici ad-hoc, în principal pentru copii (în cadrul competițiilor ocazionale).

SUEDIA

Din 2010, membrii Riksdag-ului au fost distinși cu decorații speciale atunci când își încheie mandatul parlamentar. Această ceremonie de premiere are loc de obicei în luna iunie a fiecărui an, când se încheie sesiunea anuală Riksdag.

Membrii care lucrează de mai puțin timp (până la șase ani) au primit o diplomă și un ac de aur, din partea Președintelui. Membrii care au servit pentru o perioadă mai lungă de timp de șase ani, primesc o medalie specială a Riksdag, din argint placat cu aur. Aceste medalii vin în diferite dimensiuni, iar mărimea medaliei acordate depinde de câți ani persoana a fost membru al Riksdag-ului.

Până de curând, parlamentul suedez nu acorda premii sau medalii cetățenilor din afara Riksdag-ului.

Dar de la 1 ianuarie 2022 a intrat în vigoare o nouă lege, [Legea cu privire la medalia Riksdag](#) (Lag om Riksdagens medalj) care instituționalizează procedura menționată mai sus, determinând modul în care membrii Riksdag-ului sunt calificați pentru diferite tipuri de premii și medalii.

De asemenea, această nouă lege prevede, pentru prima dată, că Medalia Riksdagului poate fi acordată cetățenilor care nu sunt membri ai parlamentului pentru „contribuții lăudabile” sau „contribuții deosebite” pentru Riksdag. Conform instrucțiunilor, Președintele decide cui vor fi conferite medaliile. Până în martie 2022, nicio persoană care nu este/nu a fost membru al Riksdag-ului nu a primit medalia Riksdag.

UNGARIA

Conform secțiunii 22 din *Legea CCII din 2011 privind folosirea stemei și drapelului Ungariei și a onorurilor de stat*: Președintele Parlamentului are dreptul de a stabili și de a dona anumite decorații, premii, certificate, plachete sau alte onoruri (denumite în continuare: „onoruri”) pentru a recunoaște unele activități și realizări remarcabile.

Următoarele distincții pot fi acordate în Parlamentul Ungariei:

• *Premiul Náray Lajos*

- Pot primi premiul, funcționarii publici parlamentari și angajații care lucrează pentru Adunarea Națională, care au contribuit o perioadă îndelungată la funcționarea Parlamentului, prin activitatea depusă cu rezultate lăudabile;
- Premiul va fi acordat de către Președintele Parlamentului unui funcționar public parlamentar sau angajat care a lucrat în Adunarea Națională timp de cel puțin cincisprezece ani. Acesta poate fi acordat unei singure persoane pe an;
- Beneficiarul va primi o statueta a lui Lajos Náray, un certificat și o remunerație financiară;
- Premiarea e în fiecare an în ziua de 8 octombrie.

• *Premiul Hajnik Károly*

- Pot primi premiul funcționarul public parlamentar și angajații care lucrează pentru Adunarea Națională, care au contribuit la buna funcționare a Parlamentului;
- Premiul se acordă de către Președintele Parlamentului - la propunerea directorului general al afacerilor culturale, ținând cont de recomandările șefilor de departamente - unui funcționar public sau angajat parlamentar care a lucrat în Adunarea Națională, timp de cel puțin cinci ani. Acesta poate fi acordat doar unei persoane pe an.
- Beneficiarul va primi o plachetă cu Károly Hajnik, un certificat și o remunerație financiară.

- Premiile acordate în fiecare an tot pe 8 octombrie.

• *Onorurile Președintelui, Premiul Garda Anului*

- Nominalizările pot fi făcute de către angajații șefi ai Gărzii. Nominalizările primite vor fi examinate de o comisie condusă de Comandantul Gărzii și prezentate Președintelui cu aviz. Persoanele vor fi premiate în baza deciziei Președintelui;
- Președintele va acorda Onorurile Președintelui și Premiul Gărzii Anului la ceremoniile de Ziua Gărzii (24 aprilie) și de ziua înființării Gărzii (28 decembrie);
- O persoană poate fi nominalizată pentru Onorurile Președintelui dacă își îndeplinește sarcinile la un standard mai înalt și cu o eficiență mai mare decât media, sau a demonstrat o conduită remarcabilă și sacrificiu de sine în îndeplinirea unor sarcini specifice, sau a fost un model de urmat pentru Gardă, pe parcursul carierei sale și nu există motive de excludere (premiul este deschis persoanelor din afară, nu doar membrilor Gărzii);
- Beneficiarului i se acordă o insignă, un certificat și o remunerație financiară. Acesta poate fi acordat pentru maximum trei persoane pe an;
- Premiul Garda Anului poate fi acordat unui membru al Gărzii care, pe parcursul a cel puțin cinci ani de serviciu în Gardă, a demonstrat o performanță remarcabilă, într-un serviciu exemplar, în anul precedent celui de acordare a premiului Garda Anului. Beneficiarul va primi un certificat și o remunerație financiară. Acesta poate fi acordat doar unei persoane pe an.

Premiul Nagy Miklós

- Președintele Parlamentului acordă Premiul Nagy Miklós, pentru recunoașterea meritelor persoanelor ale căror activități susțin funcționarea Bibliotecii Parlamentului și care nu au o relație contractuală cu Adunarea Națională;
- Președintele Parlamentului - pe baza unei propuneri a directorului general, ținând cont de propunerea comună a directorului direcției afacerilor culturale și a șefului bibliotecii - acordă acest premiul unei persoane ale cărei activități au avut o contribuție remarcabilă la activitățile Bibliotecii Parlamentului, la extinderea colecției acesteia sau la proiectele profesionale ale Bibliotecii. Acesta poate fi acordat unei singure persoane pe an;
- Beneficiarului îi vor fi acordate o plachetă și un certificat, iar premiul va fi prezentat în fiecare an la aniversarea înființării Bibliotecii Parlamentului, în ziua de 6 noiembrie¹⁵.

¹⁵ <https://www.parlament.hu/en/web/orszaggyulesi-konyvtar/nagy-miklos-prize>